

Zbiór Orzeczeń

OPINIA RZECZNIKA GENERALNEGO
PAOLA MENGOCZIEGO
przedstawiona w dniu 28 czerwca 2012 r.¹

Sprawa C-215/11

Iwona Szyrocka
przeciwko
SiGer Technologie GmbH

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu)

Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty — Rozporządzenie nr 1896/2006 —
Wymogi formalne pozwu — Okres, za który można żądać odsetek — Okres do dnia zapłaty

I – Wprowadzenie

1. W niniejszym postępowaniu Sąd Okręgowy we Wrocławiu zwraca się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczącym wykładni rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (zwanego dalej „rozporządzeniem”)².

II – Ramy prawne

A – Prawo Unii

2. Artykuł 1 rozporządzenia stanowi, co następuje:

„1. Celem niniejszego rozporządzenia jest:

- a) uproszczenie, przyspieszenie i ograniczenie kosztów postępowania sądowego w sprawach transgranicznych dotyczących bezspornych roszczeń pieniężnych, poprzez ustanowienie postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty; oraz
- b) umożliwienie swobodnego przepływu europejskich nakazów zapłaty we wszystkich państwach członkowskich poprzez określenie minimalnych standardów, których spełnienie uchyla konieczność przeprowadzenia w państwie członkowskim wykonania, jakiegokolwiek dodatkowego postępowania pośredniego poprzedzającego uznanie i wykonanie europejskiego nakazu zapłaty.

¹ — Język oryginału: włoski.

² — Dz.U. L 399, s. 1.

2. Niniejsze rozporządzenie nie pozbawia powoda możliwości dochodzenia roszczenia w rozumieniu art. 4 na podstawie innego postępowania dostępnego zgodnie z przepisami państwa członkowskiego lub prawa wspólnotowego”.

3. Artykuł 4 rozporządzenia przewiduje:

„Postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty ustanawia się [zostaje ustanowione] w celu dochodzenia roszczeń pieniężnych o oznaczonej wysokości, które są wymagalne w chwili wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty”.

4. Artykuł 7 rozporządzenia stanowi:

„1. Pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty składa się przy użyciu formularza A, określonego w załączniku I.

2. Pozew musi zawierać:

[...]

- b) kwotę dochodzonego roszczenia, w tym kwotę roszczenia głównego, oraz, stosownie do okoliczności, odsetki, kary umowne i koszty;
- c) jeżeli powód dochodzi odsetek – stawkę odsetek oraz okres, za jaki żąda odsetek, chyba że zgodnie z prawem państwa członkowskiego wydania odsetki ustawowe doliczane są automatycznie do roszczenia głównego;
- d) uzasadnienie roszczenia, w tym opis okoliczności wskazanych jako podstawa roszczenia oraz, w odpowiednich przypadkach, żądanych odsetek;
- e) opis dowodów na poparcie roszczenia;

[...].

3. Pozew zawiera oświadczenie powoda, że podane informacje są, zgodnie z jego najlepszą wiedzą i przekonaniem, prawdziwe oraz że przyjmuje on do wiadomości, iż umyślne podanie nieprawdziwych informacji może skutkować zastosowaniem odpowiednich sankcji zgodnie z prawem państwa członkowskiego wydania.

[...]”.

5. Artykuł 8 rozporządzenia stanowi:

„Na podstawie pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty sąd rozpatrujący sprawę bada, tak szybko jak to możliwe, czy spełnione są wymogi określone w art. 2, 3, 4, 6 i 7 i czy pozew wydaje się być uzasadniony. Badanie takie może mieć formę procedury zautomatyzowanej”.

6. Artykuł 9 rozporządzenia stanowi:

„1. W przypadku niespełnienia wymogów określonych w art. 7, sąd umożliwia powodowi uzupełnienie lub poprawienie pozwu, chyba że roszczenie jest oczywiście nieuzasadnione lub pozew jest niedopuszczalny. Sąd korzysta z formularza B, określonego w załączniku II.

2. W przypadku wezwania powoda do uzupełnienia lub poprawienia pozwu, sąd określa termin, który uważa za odpowiedni w danych okolicznościach. Sąd może przedłużać termin według własnego uznania”.

7. Zgodnie z art. 12 rozporządzenia:

„1. Jeżeli spełnione są warunki określone w art. 8, sąd, tak szybko jak to możliwe, [...], wydaje europejski nakaz zapłaty przy użyciu formularza E, określonego w załączniku V.

[...]

3. Europejski nakaz zapłaty zawiera pouczenie, że pozwany może:

a) zapłacić powodowi kwotę wskazaną w nakazie;

lub

b) wnieść sprzeciw poprzez jego przesłanie sądowi wydania [...].

4. W europejskim nakazie zapłaty pozwanego informuje się, że:

a) nakaz został wydany wyłącznie na podstawie informacji przekazanych przez powoda i niezweryfikowanych przez sąd;

b) nakaz stanie się wykonalny, chyba że do sądu zostanie wniesiony sprzeciw zgodnie z art. 16;

c) w przypadku wniesienia sprzeciwu postępowanie będzie kontynuowane przed właściwymi sądami państwa członkowskiego wydania zgodnie z przepisami regulującymi zwykle postępowanie cywilne, chyba że powód wyraźnie zażądał w takim przypadku zakończenia postępowania.

[...]”.

8. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia:

„3. W sprzeciwie pozwany wskazuje, że kwestionuje roszczenie, bez konieczności precyzowania powodów”.

9. Artykuł 17 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia stanowi:

„1. W przypadku wniesienia sprzeciwu w terminie określonym w art. 16 ust. 2 dalsze postępowanie odbywa się przed właściwymi sądami w państwie członkowskim wydania zgodnie z przepisami regulującymi zwykle postępowanie cywilne, chyba że powód wyraźnie zażądał w takim przypadku zakończenia postępowania”.

10. Artykuł 25 rozporządzenia stanowi:

„1. Łączne opłaty sądowe w przypadku postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty oraz zwykłego postępowania cywilnego, które toczy się w przypadku wniesienia sprzeciwu od europejskiego nakazu zapłaty w państwie członkowskim, nie mogą być wyższe niż opłaty sądowe w przypadku zwykłego postępowania cywilnego, które odbyłoby się bez poprzedzającego je postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty w tym państwie członkowskim.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia uznaje się, że opłaty sądowe obejmują opłaty i należności na rzecz sądu, których kwota jest ustalana zgodnie z prawem krajowym”.

11. Zgodnie z art. 26 rozporządzenia, zatytułowanym „Stosunek do krajowego prawa procesowego”:

„Wszelkie zagadnienia proceduralne, które nie są uregulowane w niniejszym rozporządzeniu, podlegają prawu krajowemu”.

B – Przepisy krajowe

12. Sąd Okręgowy we Wrocławiu wymienił w swoim postanowieniu odsyłającym liczne przepisy polskiego Kodeksu postępowania cywilnego (zwanego dalej „k.p.c.”), które mogą mieć znaczenie dla niniejszego sporu, w tym art. 126, 128 i art. 187 § 1 regulujące kwestie elementów pism procesowych i pozwów oraz wskazujące, jakie pisma zostają przedłożone w celu doręczenia ich stronie przeciwnej, a także art. 130 § 1 i art. 394 § 1 pkt 1 dotyczące skutków wniesienia przez stronę pozwu, dotkniętego brakami formalnymi i wniesienia zażalenia na zarządzenie sądu w tej materii.

13. Sąd krajowy wymienił również art. 481 § 1 polskiego Kodeksu cywilnego, zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi³ oraz art. 190 k.p.c., który zezwala na dochodzenie przed sądem przyszłych powtarzających się świadczeń, jeżeli nie sprzeciwia się temu treść łączącego strony stosunku prawnego.

III – Okoliczności faktyczne i wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

14. Iwona Szyrocka, mająca miejsce zamieszkania w Polsce, w dniu 23 lutego 2011 r. wniosła do Sądu Okręgowego we Wrocławiu pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty przeciwko SiGer Technologie GmbH z siedzibą w Tangermünde (Niemcy).

15. W ramach tego postępowania pojawiły się następujące zagadnienia:

- czy badanie poprzedzające wydanie nakazu zapłaty w rozumieniu art. 8 rozporządzenia obejmuje również ocenę pozwu pod kątem spełnienia wymogów formalnych przewidzianych w przepisach prawa wewnętrznego państwa, w którym pozew został wniesiony, czy też jedynie wymogów wymienionych we wspomnianym rozporządzeniu⁴?
- czy roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie w płatności musi być wymagalne w dacie wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty?
- czy strona winna każdorazowo oznaczyć w pozwie wysokość odsetek oraz czy może żądać tzw. odsetek otwartych, a więc takich, które naliczane są do terminu, w którym nastąpi zapłata roszczenia pieniężnego dochodzonego w pozwie?

3 — Według informacji przedstawionych przez sąd krajowy w pkt 8 postanowienia odsyłającego, zgodnie z wykładnią tego przepisu dokonana przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 5 kwietnia 1991 r., zobowiązanie do świadczenia odsetek za opóźnienie ma charakter terminowy, roszczenie to staje się bowiem wymagalne pierwszego dnia po upływie terminu do spełnienia świadczenia głównego i ulega sukcesywnemu powiększeniu o kolejne dni opóźnienia. Roszczenie o zapłatę odsetek powstaje więc już w pierwszym dniu opóźnienia, a wierzyciel nabywa prawo do odsetek oddzielnie za każdy dzień, przez cały czas opóźnienia. Odsetki za opóźnienie są świadczeniem okresowym, akcesoryjnym w stosunku do świadczenia głównego. W polskim porządku prawnym wolno domagać się zapłaty odsetek na przyszłość do dnia zapłaty, a żądanie takie można przedstawić razem z żądaniem głównym.

4 — Zagadnienie to było przede wszystkim związane z okolicznością, że powódka nie oznaczyła wartości przedmiotu sporu, wyrażonej w walucie polskiej (co było niezbędne do obliczenia opłaty od pozwu), a w punkcie 7 formularza A, dotyczącym odsetek, w sposób nieprawidłowy określiła kod odsetek, nie oznaczając, przy użyciu właściwego symbolu, w jakiej skali naliczane mają być odsetki, oraz nie podała, od jakich kwot mają być one zasądzone.

— w jaki sposób prawidłowo winno być skonstruowane orzeczenie sądu w przedmiocie odsetek, mając na uwadze treść urzędowego formularza (E) europejskiego nakazu zapłaty (załącznik V do rozporządzenia)?

16. Uznawszy, że występuje problem dotyczący wykładni rozporządzenia, sąd krajowy zwrócił się do Trybunału z następującymi ośmioma pytaniami prejudycjalnymi:

- „1) Czy przepis art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z [dnia] 12 grudnia 2006 r. ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty należy interpretować w ten sposób, że:
- a) reguluje on wyczerpująco wszelkie wymogi, jakim powinien odpowiadać pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, lub
 - b) określa jedynie minimalne wymogi takiego pozwu, a w zakresie nieuregulowanym w tym przepisie do wymogów formalnych pozwu należy stosować przepisy prawa krajowego?
- 2) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie 1b, czy w sytuacji, gdy pozew nie spełnia wymogów formalnych, które są przewidziane w prawie państwa członkowskiego (np. nie dołączono odpisu pozwu przeznaczonego dla strony przeciwnej lub nie wskazano wartości przedmiotu sporu), wezwanie powoda do uzupełnienia tych braków winno nastąpić w oparciu o przepisy prawa krajowego – zgodnie z art. 26 rozporządzenia nr 1896/2006, czy też w trybie art. 9 tego samego rozporządzenia?
- 3) Czy przepis art. 4 rozporządzenia nr 1896/2006 należy interpretować w ten sposób, iż wymienione w tym przepisie cechy roszczenia pieniężnego, tj. oznaczona wysokość oraz wymagalność roszczenia w chwili wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, odnoszą się jedynie do roszczenia głównego, czy także do roszczenia o zapłatę odsetek za opóźnienie w płatności?
- 4) Czy prawidłowa interpretacja art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1896/2006 oznacza, że w przypadku, gdy prawo państwa członkowskiego nie przewiduje automatycznego doliczania odsetek, to w postępowaniu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty można obok roszczenia głównego dochodzić:
- a) wszystkich odsetek, w tym także tzw. odsetek otwartych (liczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do nieokreślonego datą dnia zapłaty, np. »od dnia 20 marca 2011 r. do dnia zapłaty«);
 - b) tylko odsetek naliczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do dnia wniesienia pozwu lub do dnia wydania nakazu zapłaty;
 - c) wyłącznie odsetek naliczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do dnia złożenia pozwu?
- 5) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie 4a, w jaki sposób, zgodnie z rozporządzeniem nr 1896/2006, powinno zostać skonstruowane orzeczenie w zakresie odsetek w formularzu nakazu zapłaty?
- 6) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie 4b – kto powinien wskazać wysokość kwoty odsetek: strona czy sąd z urzędu?
- 7) W przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie 4c – czy strona ma obowiązek wskazania w pozwie wysokości wyliczonych odsetek?

- 8) Czy jeżeli powód nie wyliczy odsetek żądanych do dnia wniesienia pozwu, czy wyliczenia takiego dokonać ma sąd z urzędu, czy też sąd powinien wówczas wezwać stronę do uzupełnienia braków pozwu w trybie art. 9 rozporządzenia nr 1896/2006?”.

IV – Postępowanie przed Trybunałem

17. Uwagi na piśmie zostały złożone przez Komisję oraz rządy austriacki, portugalski, Zjednoczonego Królestwa, fiński i polski.

18. W rozprawie w dniu 18 kwietnia 2012 r. uczestniczyły Komisja oraz rządy fiński i polski.

V – W przedmiocie pierwszego pytania prejudycjalnego

19. W drodze pierwszego pytania prejudycjalnego sąd krajowy zwrócił się do Trybunału o uściślenie, czy pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty powinien spełniać jedynie wymogi formalne określone w art. 7 rozporządzenia, czy też powinien odpowiadać również dalszym wymogom ustanowionym w przepisach krajowych.

20. Analiza brzmienia rozporządzenia wskazuje na to, że postępowanie w przedmiocie wydania europejskiego nakazu zapłaty i ewentualne analogiczne postępowania krajowe są niezależne względem siebie.

21. Wynika to po pierwsze z faktu, iż zgodnie z art. 1 rozporządzenia i jego motywem 10 postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty stanowi dodatkowy i fakultatywny środek dla powoda, który nie zastępuje ani nie harmonizuje istniejących mechanizmów dochodzenia roszczeń bezspornych na mocy prawa krajowego, lecz stosuje się równolegle do nich jako dalszy środek ochrony praw powoda.

22. Zainteresowana osoba nie jest zatem pozbawiona możliwości uzyskania nakazu zapłaty na podstawie innego postępowania na gruncie przepisów państwa członkowskiego lub prawa Unii.

23. Stanowisko zajęte w pkt 20 znajduje oparcie po drugie, w motywie 16, zgodnie z którym sąd wydaje nakaz jedynie na podstawie informacji podanych w formularzu, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, który musi zawierać elementy wymienione w art. 7, a przepisy Unii nie przewidują możliwości ujęcia w nim informacji pochodzących ze źródeł zewnętrznych.

24. Wykorzystanie standardowych formularzy na poszczególnych etapach postępowania zostało przewidziane w motywie 11 w celu ułatwienia dostępu do tego postępowania, zmniejszenia jego kosztów, skrócenia czasu trwania oraz ujednolicenia jego przebiegu.

25. W ten sposób autonomia postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty względem postępowań krajowych staje się jeszcze bardziej oczywista, ponieważ korzystanie ze wspomnianych formularzy pozwala na przewyższenie formalności i w konsekwencji rozbieżności wynikających z przepisów krajowych, a także wprowadzenie instytucji procesowej, która jest co do zasady taka sama na całym terytorium Unii i w efekcie inna niż porównywalne instytucje procesowe obowiązujące w państwach członkowskich.

26. Wreszcie art. 26 rozporządzenia również przemawia za autonomią postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty względem postępowań krajowych, gdyż stanowi, że prawo krajowe znajduje zastosowanie jedynie do zagadnień proceduralnych, które nie są wyraźnie uregulowane w tym rozporządzeniu.

27. Gdy bowiem wolą prawodawcy było, w odniesieniu do określonych szczególnych aspektów postępowania, stosowanie przepisów krajowych równoległe do przepisów rozporządzenia, wskazał on to wyraźnie poprzez odesłanie do takich przepisów krajowych⁵.

28. Treść art. 26 oraz odesłania wspomniane w pkt 27 i w przypisie 5 nie znajdowałyby wyjaśnienia, gdyby wolą prawodawcy rzeczywiście było to, aby przepisy rozporządzenia były uzupełniane, również w przypadku aspektów uregulowanych w rozporządzeniu, przepisami poszczególnych państw [członkowskich], biorąc pod uwagę, że w takiej sytuacji nie zachodziłaby ani potrzeba uściślenia, iż przepisy krajowe mogą regulować jedynie zagadnienia proceduralne nieuregulowane w rozporządzeniu, ani potrzeba wskazania przypadków, w których znajduje zastosowanie prawo państw członkowskich.

29. Autonomia postępowania przewidzianego w prawie Unii względem postępowania krajowego ujawnia się również przy uwzględnieniu celu przyjęcia rozporządzenia, który wynika z jego artykułów i motywów.

30. Artykuł 1 ust. 1 wskazujący w sposób wyraźny cel rozporządzenia uściśla, że poprzez ustanowienie postępowania w sprawie nakazu zapłaty ma ono na celu⁶ uproszczenie, przyspieszenie i ograniczenie kosztów postępowania sądowego w sprawach transgranicznych dotyczących bezspornych roszczeń pieniężnych⁷, a także umożliwienie swobodnego przepływu europejskich nakazów zapłaty we wszystkich państwach członkowskich poprzez określenie minimalnych standardów, których spełnienie uchyla konieczność przeprowadzenia w państwie członkowskim wykonania, dodatkowego postępowania pośredniego poprzedzającego uznanie i wykonanie⁸.

31. Motyw 29 rozporządzenia uściśla dodatkowo, iż celem tego rozporządzenia jest ustanowienie, z poszanowaniem zasady proporcjonalności, jednolitego, szybkiego i skutecznego mechanizmu dochodzenia wspomnianych roszczeń, ponieważ, jak wynika z motywów 6 i 8, utrudnienia w dostępie do skutecznego wymiaru sprawiedliwości w sprawach transgranicznych oraz zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym spowodowane brakiem równowagi w funkcjonowaniu instrumentów procesowych dostępnych wierzycielom w różnych państwach członkowskich sprawiły, że konieczne było przyjęcie przepisów wspólnotowych gwarantujących równe zasady traktowania wierzycieli i dłużników w całej Unii Europejskiej⁹, mając na uwadze okoliczność, iż opóźnienia w płatnościach stanowią jeden z głównych czynników zagrażających istnieniu przedsiębiorstw, i prowadzą do utraty dużej liczby miejsc pracy.

32. Z tego powodu ustanowiono jednolity zbiór wspólnych minimalnych przepisów proceduralnych dotyczących wydawania europejskiego nakazu zapłaty, który jednak może służyć realizacji celu, o którym mowa w pkt 30 i 31, tylko wtedy, gdy zostanie zagwarantowana jego autonomia względem podobnych uregulowań ustanowionych przez państwa członkowskie.

5 — Co ma miejsce, przykładowo, w art. 7 ust. 3 dotyczącym sankcji znajdujących zastosowanie w sytuacji podania nieprawdziwych informacji w pozwie, w art. 10 ust. 2 dotyczącym skutków w stosunku do części pierwotnego roszczenia, co do której sąd uznał, że nie spełnia wymogów wydania nakazu, w art. 11 ust. 3 przyznającego zainteresowanemu prawo do dochodzenia roszczenia w drodze dowolnej innej procedury w sytuacji odrzucenia pozwu oraz w art. 12 ust. 5, na mocy którego sąd zapewnia doręczenie nakazu pozwanemu zgodnie z prawem krajowym.

6 — Te same cele zostały również wymienione w motywie 9.

7 — Również za pomocą wykorzystania standardowych formularzy w celu prowadzenia postępowania, zgodnie z motywami 11 i 16.

8 — Ze względu na wzajemne zaufanie do organów wymiaru sprawiedliwości w państwach członkowskich, co wyrażono w motywie 27.

9 — Zgodnie z motywem 5 ustanowienie jednolitego postępowania europejskiego w przedmiocie dochodzenia bezspornych roszczeń ma właśnie na celu uproszczenie i przyspieszenie postępowań w sprawie drobnych roszczeń.

33. Sytuacja, w której przepisy krajowe mogą uzupełniać rozpatrywane przepisy rozporządzenia, stałaby bowiem w sprzeczności z celem tego rozporządzenia, ponieważ w ten sposób procedury nie byłyby ujednolicone i uproszczone, lecz stworzono by tyle odrębnych procedur, ile jest porządków prawnych poszczególnych państw członkowskich, które co więcej obejmowałyby przepisy ustanowione zarówno w tych poszczególnych państwach członkowskich, jak i w prawie Unii.

34. Ponadto jest oczywiste, że równe traktowanie wszystkich wierzycieli i dłużników w Unii w zakresie dostępu do wspomnianego postępowania może zostać uzyskane jedynie poprzez zagwarantowanie, iż obowiązujące przepisy są wcześniej znane *in abstracto* i nie zachodzi potrzeba każdorazowego sprawdzania *in concreto*, w chwili podejmowania decyzji o wniesieniu pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty, jakie przepisy krajowe obowiązują przed sądem, do którego wniesiono pozew.

35. Ta znajomość przepisów jest możliwa wyłącznie wtedy, gdy postępowanie, które należy zastosować, będzie nie tylko uproszczone w możliwie największym stopniu, ale także będzie od początku ujednolicone na całym terytorium Unii (z zastrzeżeniem występujących odesłań do przepisów krajowych).

36. Wynika z tego, że należy przyjąć taką interpretację rozporządzenia, w świetle zarówno treści, jak i celu jego przepisów, która zachowuje autonomię przewidzianego w nim postępowania względem postępowań obowiązujących w poszczególnych państwach członkowskich.

37. Należy w szczególności podkreślić, że jedynymi wymogami proceduralnymi odnoszącymi się do wydania nakazu zapłaty są wymogi określone w art. 7 rozporządzenia oraz że w przypadku ich spełnienia nakaz powinien zostać wydany bez uwzględniania przepisów wewnętrznych, ponieważ wspomniany nakaz stosuje się, jako instytucja prawna pochodzenia europejskiego a nie państwowego¹⁰, obok krajowych środków dochodzenia roszczeń, nie zastępując ich jednak.

38. Jeżeli chodzi o rozpatrywany przypadek jestem zdania, iż nie można odmówić wydania europejskiego nakazu zapłaty, gdy zostały spełnione wymogi formalne określone w art. 7, z tego tylko powodu, że nie spełniono dalszych wymogów przewidzianych dla podobnych postępowań w prawie krajowym, wymienionych podczas rozprawy, takich jak wymóg odnoszący się do liczby odpisów wniesionego pozwu i wyrażenia wartości przedmiotu sporu w walucie krajowej.

39. Przede wszystkim podkreślam, iż ewentualne kwestie dotyczące kosztów postępowania, które zostały podniesione przez rząd polski podczas rozprawy i w jego uwagach na piśmie, nie mogą stać na przeszkodzie wydaniu wnioskowanego środka, przy czym zgodnie z art. 25 rozporządzenia kwota wspomnianych kosztów zostanie określona według prawa krajowego.

40. Dlatego, w oparciu o powyższe względy, proponuję, aby Trybunał udzielił następującej odpowiedzi na pierwsze pytanie prejudycjalne: art. 7 rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że z zastrzeżeniem kwestii, co do których zawiera ono wyraźne odesłanie do prawa państw członkowskich, rozporządzenie to reguluje w sposób wyczerpujący wymogi, które musi spełniać pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty.

41. W związku z treścią odpowiedzi udzielonej na pierwsze pytanie prejudycjalne nie ma potrzeby badania pytania drugiego.

10 — Ponieważ jest wydawany w oparciu o wspólne dla państw członkowskich przepisy procesowe ustanowione w rozporządzeniu.

VI – W przedmiocie pytań prejudycjalnych trzeciego i czwartego

42. W drodze trzeciego pytania prejudycjalnego Sąd Okręgowy we Wrocławiu zmierza do ustalenia, czy art. 4 rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, iż wymienione w tym przepisie cechy roszczenia pieniężnego, tj. „oznaczona wysokość” oraz wymagalność roszczenia w chwili wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty odnoszą się jedynie do roszczenia głównego, czy także do roszczenia o zapłatę odsetek za opóźnienie w płatności.

43. W czwartym pytaniu prejudycjalnym Sąd Okręgowy we Wrocławiu poruszył szereg kwestii dotyczących odsetek, jakich można dochodzić w ramach rozpatrywanego postępowania.

44. Sąd krajowy zmierza w szczególności do ustalenia, czy zgodnie z art. 7 ust. 2 lit. c) można obok roszczenia głównego dochodzić:

- a) wszystkich odsetek, w tym także tzw. odsetek otwartych, liczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do nieokreślonego datą dnia zapłaty;
- b) tylko odsetek naliczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do dnia wniesienia pozwu lub do dnia wydania nakazu zapłaty;
- c) wyłącznie odsetek naliczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do dnia złożenia pozwu.

45. Doszedłem do wniosku, iż oba te pytania należy rozpatrzyć łącznie, ponieważ sądzę, że sąd krajowy pragnął zasadniczo zwrócić się do Trybunału z pytaniem, czy w świetle przepisów rozporządzenia, a w szczególności art. 4 i art. 7 ust. 2 lit. c) można żądać zapłaty odsetek wszystkich rodzajów, w tym tak zwanych odsetek otwartych, czyli liczonych od dnia ich wymagalności do dnia zapłaty (w niniejszym przypadku odsetek za zwłokę).

46. Zwracam przede wszystkim uwagę na to, że nie można przyjąć rozumowania sądu krajowego w zakresie, w jakim wysnuwa on odmienne wnioski w kwestii możliwości dochodzenia tak zwanych odsetek otwartych w zależności od tego, czy art. 4 rozporządzenia interpretuje się w ten sposób, iż wymienione w tym przepisie cechy roszczenia pieniężnego – a więc „oznaczona wysokość” i wymagalność roszczenia w chwili wniesienia pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty – odnoszą się wyłącznie do roszczenia głównego, czy też również do roszczenia o zapłatę odsetek za opóźnienie w płatności¹¹.

47. Uważam tak po pierwsze dlatego, że w ten sposób wspomniany art. 4 nie byłby interpretowany w świetle innych przepisów rozporządzenia dotyczących kwestii odsetek.

48. Artykuł 4 rozporządzenia stanowi bowiem, iż postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty zostało ustanowione w celu dochodzenia roszczeń pieniężnych o oznaczonej wysokości, które są wymagalne w chwili wniesienia pozwu; odnosząc się natomiast w sposób ogólny, dzięki sformułowaniu o szczególnie szerokim zakresie, do pojęcia „roszczenia”, nie zawiera wyraźnego rozróżnienia między roszczeniem głównym a odsetkami.

11 — Nie zgadzam się zatem z tym, co sąd krajowy stwierdził w pkt 9 uzasadnienia swojego postanowienia odsyłającego, a mianowicie, że „[p]rzyjęcie stanowiska, że wskazane w art. 4 rozporządzenia cechy roszczenia odnoszą się również do roszczenia o zapłatę odsetek, oznaczałoby, że strona może domagać się zasądzenia odsetek jedynie za okres od daty wymagalności tego roszczenia maksymalnie do daty wniesienia pozwu. W tych okolicznościach dalsze, postawione przez sąd krajowy pytania, nie wymagałyby udzielenia odpowiedzi przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej”.

49. Oprócz tego przepisu należy jednak wziąć również pod uwagę art. 7 rozporządzenia, który stanowi, że w pozwie o wydanie nakazu zapłaty należy określić „kwotę dochodzonego roszczenia, w tym kwotę roszczenia głównego, oraz, stosownie do okoliczności, odsetki, kary umowne i koszty” [ust. 2 lit. b)] oraz jeżeli są dochodzone odsetki, stawkę odsetek oraz okres, za jaki są żądane [ust. 2 lit.c)] a także „uzasadnienie roszczenia, w tym opis okoliczności wskazanych jako podstawa roszczenia oraz, w odpowiednich przypadkach, żądanych odsetek” [ust. 2 lit. d)].

50. Podczas gdy art. 4 określa w sposób ogólny treść pozwu o wydanie europejskiego nakazu zapłaty (dochodzenie roszczeń, a zatem żądanie zapłaty kwoty pieniężnej), art. 7 opisuje formalnie części, z których składa się wspomniane roszczenie, a mianowicie roszczenie główne, odsetki, kary umowne i koszty [ust. 2 lit. b)].

51. Po drugie, przytoczone w pkt 46 rozumowanie sądu krajowego nie uwzględnia faktu, że możliwość żądania odsetek, ewentualnie również odsetek otwartych, wynika z samej natury roszczenia głównego i roszczenia o odsetki, a także z wzajemnych zależności między tymi roszczeniami.

52. Odsetki stanowią bowiem w rzeczywistości zobowiązanie pieniężne, które różni się od zobowiązania głównego jedynie tym, że ma wobec niego charakter akcesoryjny i od niego zależy, oraz okolicznością, że jego wysokość ma związek z upływem czasu i ulega zmianom proporcjonalnie do tego upływu.

53. Pomiędzy tymi dwoma zobowiązaniami nie istnieją dalsze istotne różnice [w art. 7 stanowiącym w ust. 2 lit. c) i d)], iż przedmiotem pozwu o wydanie nakazu zapłaty są roszczenia pieniężne obejmujące odsetki i roszczenie główne, ustanowiono między nimi różnicę tylko pod takim względem, że roszczenie o zapłatę odsetek ma charakter ewentualny] i co do zasady roszczenie o zapłatę odsetek podąża za zobowiązaniem głównym i dzieli jego los prawny, a tym samym trzeba stwierdzić, że odsetek można żądać wtedy, gdy istnieje roszczenie pieniężne, którego można dochodzić na drodze sądowej.

54. Wspomniany związek między roszczeniem głównym i roszczeniem o zapłatę odsetek charakteryzuje się więc tym, że:

- 1) odsetki są należne w związku z tym, iż podlega zapłacie kwota główna (która jest zatem wymagalna), ale zapłata nie nastąpiła (jeżeli chodzi o odsetki za zwłokę, w terminie uzgodnionym lub przewidzianym w przepisach prawnych);
- 2) z upływem czasu roszczenia akcesoryjne zostają włączone do roszczenia głównego, stając się jego określoną częścią.

55. Odpowiedź na pytanie dotyczące możliwości dochodzenia odsetek, w tym odsetek otwartych, w drodze europejskiego nakazu zapłaty nie może więc zależeć od wykładni jedynie art. 4 ani od tego, że takie roszczenia akcesoryjne mają zgodnie z art. 4 oznaczoną wysokość i są wymagalne.

56. Jest tak dlatego, że roszczenia, których można dochodzić na drodze sądowej (roszczenia główne, odsetki, kary umowne i koszty) podlegają określeniu na podstawie, łącznie, art. 4 i 7 oraz przede wszystkim dlatego, że ewentualna możliwość dochodzenia odsetek wynika z nakreślonego powyżej związku między roszczeniem głównym a roszczeniem akcesoryjnym.

57. Zgodnie z tym, co wskazano powyżej, należy zbadać pytanie Sądu Okręgowego we Wrocławiu dotyczące możliwości dochodzenia w drodze rozpatrywanego postępowania również odsetek naliczonych do dnia zapłaty czy też jedynie odsetek należnych w chwili wniesienia pozwu o wydanie nakazu zapłaty lub wydania takiego nakazu.

58. Odpowiedź wynika z analizy przepisów i celu rozporządzenia, a także z oceny przedmiotu całokształtu rozpatrywanych uregulowań oraz z cech czynności organu, do którego się zwrócono.

59. W pierwszej kolejności stwierdzam, że przytoczony powyżej art. 7, który reguluje w sposób ogólny wymogi formalne pozwu i wyraźnie wymienia możliwość dochodzenia odsetek, nakłada na wierzyciela obowiązek [ust. 2 lit. c)] określenia stawki odsetek oraz okresu, za jaki są żądane, ale nie ustanawia obowiązku dokładnego wskazania dnia, do którego są żądane.

60. Zakres stosowania tego przepisu nie jest ograniczony jedynie do odsetek należnych do dnia wniesienia pozwu lub wydania europejskiego nakazu zapłaty i wspomniany przepis nie stanowi, że wysokość należnych odsetek powinna zostać dokładnie określona.

61. Te same rozważania odnoszą się do art. 4, który, jak podkreśliłem w pkt 47–50 i 56 powyżej, należy rozpatrywać łącznie z art. 7 dla celów ustalenia, jakie roszczenia mogą być przedmiotem rozpatrywanego nakazu.

62. Wynika z tego, że przepisy rozporządzenia, które określają, jakich roszczeń można dochodzić przed sądem poprzez uregulowanie warunków wniesienia pozwu, nie stoją na przeszkodzie dochodzeniu również odsetek otwartych, w odniesieniu do których nie można wskazać ani daty, do której są żądane, ani ostatecznej całkowitej kwoty.

63. Ten sam wniosek nasuwa się również w wyniku oceny celu rozporządzenia.

64. Rozporządzenie, jak wskazałem w toku analizy pierwszego pytania prejudycjalnego¹², zawiera jednolite przepisy proceduralne mające na celu stworzenie tytułu egzekucyjnego dotyczącego transgranicznych roszczeń pieniężnych opiewających na niewielkie kwoty, które mogą być przedmiotem swobodnego przepływu na obszarze wszystkich państw członkowskich, gdy zachowane zostały minimalne standardy zwalniające z konieczności wszczynania jakichkolwiek postępowań pośrednich w sprawie uznania i wykonania, co w praktyce prowadzi również do uproszczenia i przyspieszenia danego postępowania (motyw 5 rozporządzenia) oraz do szybkiego i skutecznego odzyskiwania bezspornych długów (motyw 6 rozporządzenia).

65. Gdyby przyjąć wykładnię rozporządzenia, zgodnie z którą byłaby wykluczona możliwość dochodzenia, poza roszczeniem głównym, tak zwanych odsetek otwartych, to wymogi wskazane w pkt 64 nie byłyby spełnione.

66. Nałożenie na wierzycieli obowiązku ograniczenia ich żądań do samej kwoty głównej, powiększonej ewentualnie o odsetki już narosłe w chwili wniesienia pozwu lub co najwyżej w chwili wydania nakazu zapłaty powodowałoby bowiem, że wierzyciele ci musieliby wnieść kilka pozwów, z których pierwszy miałby na celu zasądzenie kwoty głównej i zaległych odsetek, a pozostałe – zasądzenie odsetek za późniejszy okres.

67. W taki sposób stworzenie jednolitego tytułu egzekucyjnego mogącego być przedmiotem swobodnego przepływu na obszarze wszystkich państw członkowskich zostałoby utrudnione, a całość roszczenia zostałaby podzielona na poszczególne części składowe, co skutkowałoby zwiększeniem liczby tytułów egzekucyjnych, a to z kolei sprzyjałoby zwiększeniu ilości postępowań i wiążących się z tym kosztów i czasu, czyniąc dochodzenie należnych kwot trudniejszym, choćby z tego powodu, że zachodziłaby potrzeba prowadzenia kilku postępowań zamiast jednego.

¹² — Zobacz w szczególności pkt 30, 31.

68. Ponadto mogłoby to skłaniać wierzyciela do zwrócenia się do sądu o wydanie nakazu zapłaty na podstawie przepisów krajowych państw członkowskich, a nie na podstawie rozpatrywanego rozporządzenia w sytuacji, gdy wybór pierwszej z tych dwóch opcji, tak jak zgodnie z ustaleniami sądu krajowego ma to miejsce w przypadku Polski, wiąże się z możliwością uzyskania tytułu egzekucyjnego obejmującego całe roszczenie łącznie z odsetkami aż do dnia zapłaty, a w ramach drugiej opcji można żądać tylko roszczenia głównego i części odsetek.

69. Wreszcie ocena przedmiotu całokształtu rozpatrywanych uregulowań oraz cech czynności organu, do którego się zwrócono, prowadzi do tego samego wniosku co w pkt 62.

70. Przede wszystkim, jak wskazałem w pkt 20 i 36, w rozporządzeniu ustanowiono jednolite postępowanie, które ma charakter autonomiczny względem postępowań krajowych w sprawie nakazu zapłaty, regulując jedynie kwestie proceduralne związane z wydaniem europejskiego nakazu zapłaty, co wynika również z Zielonej księgi dotyczącej postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty oraz środków na rzecz uproszczenia i przyspieszenia postępowań w sprawie roszczeń opiewających na niewielkie kwoty (przywołanych w motywie 5 rozporządzenia). Za cel główny od początku owa zielona księga wskazuje ustanowienie znajdującej zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich szybkiej i niekosztownej szczególnej procedury dotyczącej dochodzenia roszczeń, co do których istnieje domniemanie bezsporności.

71. W drugiej kolejności wydanie europejskiego nakazu zapłaty następuje bez jakiegokolwiek badania zasadności pozwu.

72. Zgodnie z art. 8 i art. 12 ust. 4 wymagane jest bowiem jedynie formalne sprawdzenie, czy przesłanki procesowe ustanowione w rozporządzeniu zostały spełnione i czy istnieje roszczenie, a sprawdzenie to opiera się na informacjach przedstawionych przez wierzyciela w formularzu i nie obejmuje żadnego badania prawdziwości podanych informacji. Z tego powodu po wydaniu nakazu zapłaty dłużnik zostaje poinformowany, że nakaz ten został wydany w oparciu o informacje przedstawione przez powoda.

73. Jest tak dlatego, że w ramach postępowania europejskiego sąd nie podejmuje w pełnym zakresie czynności rozpoznawczych, które można przeprowadzić ewentualnie na etapie postępowania w przedmiocie sprzeciwu; w związku z tym charakter czynności organu sądowego zależy od chwili ich podjęcia.

74. Na etapie, na którym nie ma kontradiktoryjności, regulowanym przepisami Unii, sąd analizuje jedynie formalną prawidłowość pozwu w oparciu o informacje przedstawione przez wierzyciela. W postępowaniu w przedmiocie sprzeciwu, podlegającym uregulowaniom prawnym państw członkowskich i odnoszącym się do rzeczywistej oceny żądania wierzyciela, sąd podejmuje tymczasem czynności rozpoznawcze w pełnym zakresie¹³.

75. Ewentualny mniejszy zakres ochrony dłużnika na etapie kończącym się wydaniem europejskiego nakazu zapłaty wynika bezsprzecznie z konieczności możliwie największego uproszczenia i ujednolicenia tego etapu. Ten mniejszy zakres ochrony jest rekompensowany po pierwsze okolicznością, że zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia dłużnik może wnieść sprzeciw nawet bez konieczności precyzowania powodów, a na podstawie art. 17 – że dalsze postępowanie odbywa się

13 — Uważam, że w rozpatrywanym rozporządzeniu ustanowiono (albo przynajmniej taki był zamiar) tzw. czysty system nakazowy, w którym sąd wydaje nakaz zapłaty bez dokonania oceny zasadności pozwu (w innych systemach, zwanych „dowodowymi” taka kontrola występuje i w efekcie wierzyciel musi przedstawić dowody dotyczące wiarytelności). W czystych systemach nakazowych widoczny mniejszy zakres ochrony interesów dłużnika jest rekompensowany faktem, że może on z dużą łatwością wnieść sprzeciw wobec nakazu zapłaty (nawet bez konieczności sprecyzowania powodów).

zgodnie z przepisami regulującymi zwykłe postępowanie cywilne; po drugie okolicznością, że zgodnie z art. 7 ust. 3 wierzyciel musi oświadczyć, że podane przez niego informacje są prawdziwe oraz że przyjmuje do wiadomości, iż podanie nieprawdziwych informacji może skutkować zastosowaniem sankcji¹⁴.

76. Dlatego, jak podkreślała Komisja podczas rozprawy, dopiero po wniesieniu sprzeciwu właściwy sąd w pełni zbada co do istoty kwestie dotyczące istnienia i kwoty wierzytelności głównej i odsetek, w tym odsetek otwartych, oraz w razie potrzeby dogłębnie przeanalizuje przepis, tudzież przepisy, którym podlega stosunek prawny.

77. Przedmiotem rozporządzenia są zatem kwestie proceduralne i dotyczy ono warunków uzyskania, w razie istnienia wierzytelności, nakazu zapłaty mogącego być przedmiotem swobodnego przepływu na obszarze wszystkich państw członkowskich. Nie dotyczy ono jednak kwestii merytorycznych, a w szczególności tego, co ma znaczenie w niniejszej sprawie, jakich odsetek można dochodzić.

78. W związku z powyższymi rozważaniami w świetle brzmienia rozpatrywanego rozporządzenia, celu, dla którego zostało ono przyjęte, jak również charakteru rozpatrywanych uregulowań i czynności organu sądowego, do którego się zwrócono, należy uznać, że o ile w odniesieniu do postępowania w przedmiocie wydania tytułu egzekucyjnego należy stosować rozporządzenie (i przepisy krajowe w zakresie, w jakim rozporządzenie do nich odsyła lub w zakresie kwestii proceduralnych w nim nieuregulowanych), o tyle w odniesieniu do rodzaju odsetek, jakie mogą być dochodzone (identyczne wnioski odnoszą się jednak do wszystkich części składowych roszczenia), logicznie należy stosować przepisy materialne dotyczące stosunku prawnego wiążącego strony.

79. Jeżeli przepisy materialne przyznają wierzycielowi możliwość żądania tak zwanych odsetek otwartych, będzie on mógł ich dochodzić również za pomocą postępowania przewidzianego w rozporządzeniu.

80. W sytuacji, gdyby wspomniane przepisy uznawały jedynie odsetki narosłe do dnia wniesienia pozwu, tudzież dnia wydania przez sąd nakazu zapłaty, wierzyciel będzie musiał dostosować swoje żądanie do takich przepisów.

81. Wynika z tego, że w niniejszym przypadku, w którym zgodnie z przepisami materialnymi regulującymi stosunek prawny (czyli według postanowienia odsyłającego przepisami polskimi) wierzyciel ma prawo do otrzymania również tak zwanych odsetek otwartych, sąd krajowy będzie musiał przyznać także te odsetki przy wydawaniu nakazu zapłaty.

82. Poza tym nie ma powodów przemawiających za tym, aby kwota wierzytelności, która – zgodnie z przepisami materialnymi znajdującymi zastosowanie do umowy, często wybranymi w sposób wyraźny przez strony lub w każdym razie uprzednio znanymi stronom – obejmuje tak zwane odsetki otwarte, miała zostać zmniejszona w konsekwencji zastosowania postępowania przewidzianego w rozpatrywanym rozporządzeniu, pomimo że nie istnieje żaden wyraźny przepis w tym zakresie.

83. Rząd Zjednoczonego Królestwa stoi na stanowisku, że odsetek można żądać tylko do dnia wydania nakazu zapłaty.

14 — Jest to przepis przypominający instytucję prawną *affidavit*, która jest typowa dla porządków prawnych *common law*.

84. Zdaniem tego rządu jest tak dlatego, że wskazówki dotyczące wypełniania formularza pozwu zawarte w załączniku I do wspomnianego rozporządzenia, w części dotyczącej pkt 7 formularza pozwu o wydanie nakazu zapłaty wskazują jedynie postępowanie, które należy zastosować w celu uzyskania odsetek do dnia wydania przez sąd orzeczenia w przedmiocie roszczenia wierzyciela (ściślej mówiąc, sprecyzowano tam, iż w tym względzie ostatnią rubrykę rzeczzonego pkt 7 należy pozostawić niewypełnioną).

85. Kolejny argument przemawiający za takim rozwiązaniem wynika z zdaniem wspomnianego rządu z faktu, że w formularzu nakazu zapłaty (formularz E zawarty w załączniku V do rozporządzenia) sąd, do którego się zwrócono, może w pozycji „Odsetki” wskazać datę wydania nakazu, jeżeli wierzyciel tego zażądał.

86. W tym względzie odwołuję się do powyższych rozważań i zauważam wbrew temu, co twierdzi rząd Zjednoczonego Królestwa, że rozpatrywane wskazówki służą wyłącznie za przykład sytuacji, które mogą wystąpić.

87. Podkreślam, iż formularz pozwu o wydanie nakazu zapłaty pozwala na dostosowanie roszczenia o odsetki do konkretnych warunków wierzyciela, niezależnie od wskazówek sporządzenia pozwu.

88. Kod, który należy wprowadzić do sekcji 7 wspomnianego formularza dotyczącego odsetek, można bowiem sformułować w ten sposób, że wybrany zostanie numer 06 i litera E (które oznaczają „inne”), a następnie wypełnić dolną część tej samej sekcji, która zawiera wzmiankę „Proszę określić w przypadku kodu 6 lub E” oraz, jeśli okaże się to niezbędne, sekcję 11 zatytułowaną „Dodatkowe oświadczenia i dalsze informacje (w razie potrzeby)”.

89. W ten sposób wierzyciel może bez przeszkód żądać odsetek aż do terminu, jaki uważa za stosowny, ewentualnie nawet aż do chwili wykonania zobowiązania bez konieczności natychmiastowego precyzyjnego ich określenia.

90. Wynika to również z faktu, że końcowe zdanie formularza pozwu o wydanie nakazu zapłaty nie wymaga określenia konkretnej kwoty, ale jest w nim jedynie mowa o zapłacie „powyższego roszczenia głównego” „z odsetkami”, a zatem w odniesieniu do tych ostatnich nie użyto terminu „powyższe”.

91. Jeżeli chodzi o treść formularza nakazu zapłaty (formularz E w załączniku V do rozporządzenia), w którym w odniesieniu do odsetek użyto określenia „kwoty”, zauważam, że nic nie stoi na przeszkodzie temu, aby sąd nakazał dłużnikowi zapłatę nie konkretnej kwoty, wyliczonej w odniesieniu do konkretnie wskazanej daty, ale „kwoty należnej w chwili dokonania zapłaty”.

92. Rząd portugalski przychylił się do rozwiązania zaproponowanego przez rząd Zjednoczonego Królestwa, w szczególności dlatego, że art. 12 ust. 3 lit. a) rozporządzenia stanowi, iż nakaz zapłaty zawiera pouczenie, że dłużnik może zapłacić powodowi kwotę wskazaną w nakazie.

93. W tym względzie odsyłam do powyższych uwag i podkreślam, że adresat nakazu ma w chwili jego odbioru pełną możliwość obliczenia, w oparciu o proste działania matematyczne, ile wynosi należność w chwili zapłaty. Jeżeli nie zgadza się on na kwotę ustaloną na podstawie wskazanych w nakazie stawki odsetek i daty, od której odsetki są należne, to może wnieść sprzeciw.

94. Ponadto standardowe warunki sporządzenia wspomnianych powyżej formularzy i dotyczące ich wskazówki nie mogą pozbawić wierzyciela prawa do żądania całości odsetek należnych mu w chwili zapłaty, jeżeli zgodnie z przepisami materialnymi znajdującymi zastosowanie do stosunku umownego istnieje taka możliwość, mając na uwadze, że z całościowej analizy tekstu rozporządzenia wynika, że nie jest to wykluczone.

95. Rozwiązanie zaproponowane przez rządy portugalski i Zjednoczonego Królestwa ewidentnie stałoby tymczasem w sprzeczności z celami rozporządzenia, czyli uproszczeniem i przyspieszeniem postępowań oraz szybkim i skutecznym odzyskiwaniem bezspornych roszczeń i mogłoby skutkować tym, że wierzyciele chętniej korzystaliby z krajowych postępowań dotyczących nakazów zapłaty, które gwarantowałyby całkowite zaspokojenie ich żądań w odróżnieniu od rozpatrywanego postępowania.

96. Dlatego, w oparciu o powyższe względy, proponuję, aby Trybunał udzielił następującej odpowiedzi na trzecie i czwarte pytanie prejudycjalne: art. 4 i art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że w ramach postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty można oprócz roszczenia głównego dochodzić wszystkich rodzajów odsetek, jakich można zażądać na podstawie przepisów materialnych znajdujących zastosowanie do stosunku umownego, a więc w zależności od przypadku, zarówno odsetek liczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do nieokreślonego dnia zapłaty, jak i odsetek naliczonych do dnia wniesienia pozwu lub do dnia wydania nakazu zapłaty.

VII – W przedmiocie piątego pytania prejudycjalnego

97. W drodze piątego pytania prejudycjalnego sąd krajowy zmierza do ustalenia, w przypadku odpowiedzi twierdzącej na pytanie 4a, w jaki sposób, zgodnie z rozporządzeniem, powinno zostać skonstruowane orzeczenie w zakresie wspomnianych odsetek w formularzu nakazu zapłaty.

98. Zauważam w tym względzie, że w końcowej części wspomnianego formularza znajduje się odpowiednie miejsce, w którym po roszczeniu głównym należy wskazać odsetki.

99. Jeżeli pojawi się kwestia tak zwanych odsetek otwartych, a takie mogą zostać przyznane na podstawie przepisów materialnych, którym podlega umowa, sąd, nie mogąc określić ich kwoty, ograniczy się do nakazania w miejscu wspomnianym w pkt 98 w pozycji „Odsetki”, w kolumnie „Data” zapłaty odsetek do chwili wykonania zobowiązania, i w kolumnie „Kwota” znajdującą zastosowanie stopę procentową.

100. Niewątpliwie należy przyjąć, że w każdym razie jest dopuszczalna każda zasadniczo porównywalna inna forma wskazania, która mogłaby w sposób jasny uściślić treść orzeczenia sędziego (w tym względzie przywołuję rozwiązanie zaproponowane w uwagach pisemnych Komisji, a także rządów polskiego i austriackiego).

101. Natomiast w przypadkach [zgodnie z rozważaniami sądu krajowego objętych zakresem czwartego pytania prejudycjalnego lit. a) oraz piątego pytania prejudycjalnego], w których zażądano zapłaty odsetek do dnia wniesienia pozwu tudzież wydania nakazu zapłaty, sąd posiadający informację na temat stawki odsetek i odnośnego okresu będzie mógł dokonać obliczenia i wskazać w miejscu w końcowej części formularza wspomnianego w pkt 98 również kwotę należną z tytułu odsetek.

102. Dlatego proponuję, aby na piąte pytanie prejudycjalne Trybunał udzielił następującej odpowiedzi: zgodnie z rozporządzeniem orzeczenie w zakresie odsetek w formularzu nakazu zapłaty może zostać skonstruowane w sposób następujący:

— jeżeli pojawi się kwestia tak zwanych odsetek otwartych, a takie mogą zostać przyznane na podstawie przepisów materialnych, którym podlega umowa, sąd wskaże w odpowiednim miejscu znajdującym się w końcowej części formularza nakazu zapłaty, w którym należy wskazać należną kwotę, w pozycji „Odsetki” w kolumnie „Data”, że wspomniane odsetki są należne do chwili wykonania zobowiązania, a w kolumnie „Kwota” znajdującą zastosowanie stopę procentową, przy czym należy przyjąć, iż w każdym razie jest dopuszczalna każda inna zasadniczo porównywalna forma wskazania, która mogłaby w sposób jasny uściślić treść orzeczenia;

— jeżeli zażądano zapłaty odsetek do dnia wniesienia pozwu, tudzież wydania nakazu zapłaty, sąd będzie mógł dokonać obliczenia i wskazać w odpowiednim miejscu w końcowej części wspomnianego formularza kwotę należną z tytułu odsetek.

103. W świetle odpowiedzi udzielonej na pytania prejudycjalne czwarte i piąte nie ma potrzeby badania pytań szóstego i siódmego.

VIII – W przedmiocie ósmego pytania prejudycjalnego

104. W drodze ósmego pytania prejudycjalnego sąd krajowy zmierza do ustalenia, czy jeżeli powód nie wyliczy odsetek żądanych do dnia wniesienia pozwu, wyliczenia takiego ma dokonać sąd z urzędu, czy też sąd powinien wówczas wezwać stronę do uzupełnienia braków pozwu w trybie art. 9 rozporządzenia.

105. W tej kwestii przywołuję powyższe rozważania i przypominam, że wierzyciel na podstawie art. 7 rozporządzenia nie ma obowiązku wyliczenia, pod rygorem niedopuszczalności lub odrzucenia pozwu, kwoty odsetek, nawet jeśli ma taką możliwość.

106. Wyliczenia tego będzie mógł dokonać sąd, pod warunkiem że powód przedstawił niezbędne w tym celu informacje (takie jak waluta, stawka odsetek i dzień, od którego powinny być naliczane roszczenia akcesoryjne).

107. W przypadku gdy dane niezbędne do wyliczenia nie zostały wskazane lub zawierają braki, sąd zgodnie z art. 9 rozporządzenia umożliwi powodowi, o ile roszczenie nie jest oczywiście nieuzasadnione lub pozew jest niedopuszczalny¹⁵, uzupełnienie lub poprawienie braków pozwu w terminie, który uzna za odpowiedni.

108. Dlatego proponuję, aby na ósme pytanie prejudycjalne Trybunał udzielił następującej odpowiedzi:

- jeżeli powód nie wyliczy odsetek żądanych do dnia wniesienia pozwu, wyliczenia takiego powinien dokonać sąd z urzędu, pod warunkiem że wierzyciel przedstawił niezbędne w tym celu informacje;
- gdy dane niezbędne do wyliczenia nie zostały wskazane lub zawierają braki, sąd zgodnie z art. 9 rozporządzenia umożliwi powodowi, o ile roszczenie nie jest oczywiście nieuzasadnione lub pozew jest niedopuszczalny, uzupełnienie lub poprawienie braków pozwu, wyznaczając w tym celu termin, który uzna za odpowiedni.

IX – Wnioski

109. W związku z powyższymi rozważaniami proponuję, aby na pytania przedstawione przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu Trybunał odpowiedział w sposób następujący:

- 1) Artykuł 7 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty należy interpretować w ten sposób, że z zastrzeżeniem kwestii, co do których zawiera wyraźne odesłanie do prawa państw członkowskich, rozporządzenie to reguluje w sposób wyczerpujący wymogi, które musi spełniać pozew o wydanie europejskiego nakazu zapłaty.

15 — Chyba że, jak przewidziano w art. 7 ust. 2 lit. c), zgodnie z prawem państwa członkowskiego wydania odsetki ustawowe doliczane są automatycznie do roszczenia głównego.

- 2) Artykuł 4 i art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia nr 1896/2006 należy interpretować w ten sposób, że w ramach postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty można oprócz roszczenia głównego dochodzić wszystkich rodzajów odsetek, jakich można zażądać na podstawie przepisów materialnych znajdujących zastosowanie do stosunku umownego, a więc w zależności od przypadku, zarówno odsetek liczonych od dnia ich wymagalności wskazanego ściśle określoną datą do nieokreślonego datą dnia zapłaty, jak i odsetek naliczonych do dnia wniesienia pozwu lub do dnia wydania nakazu zapłaty.
- 3) Zgodnie z rozporządzeniem nr 1896/2006 orzeczenie w zakresie odsetek w formularzu nakazu zapłaty powinno zostać sformułowane w sposób następujący:
 - a) jeżeli pojawi się kwestia tak zwanych odsetek otwartych, a takie mogą zostać przyznane na podstawie przepisów materialnych, którym podlega umowa, sąd wskaże w odpowiednim miejscu znajdującym się w końcowej części formularza nakazu zapłaty, w którym należy wskazać należną kwotę, w pozycji „Odsetki” w kolumnie „Data”, że wspomniane odsetki są należne do chwili wykonania zobowiązania, a w kolumnie „Kwota” znajdującą zastosowanie stopę procentową, przy czym należy przyjąć, iż w każdym razie jest dopuszczalna każda inna zasadniczo porównywalna forma wskazania, która mogłaby w sposób jasny uściślić treść orzeczenia;
 - b) jeżeli zażądano zapłaty odsetek do dnia wniesienia pozwu tudzież wydania nakazu zapłaty, sąd będzie mógł dokonać obliczenia i wskazać w odpowiednim miejscu w końcowej części wspomnianego formularza kwotę należną z tytułu odsetek.
- 4) Jeżeli powód nie wyliczy odsetek żądanych do dnia wniesienia pozwu, wyliczenia takiego powinien dokonać sąd z urzędu, pod warunkiem że wierzyciel przedstawił niezbędne w tym celu informacje.
- 5) Jeżeli dane niezbędne do wyliczenia nie zostały wskazane lub zawierają braki, sąd zgodnie z art. 9 rozporządzenia nr 1896/2006 umożliwi powodowi, o ile roszczenie nie jest oczywiście nieuzasadnione lub pozew jest niedopuszczalny, uzupełnienie lub poprawienie braków pozwu, wyznaczając w tym celu termin, który uzna za odpowiedni.